

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Citace a citační SW

úvod do citování pro studenty FSS

Martin Krčál

Masarykova univerzita
Fakulta sociálních studií
Ústřední knihovna

Brno, 8. října 2014

Obsah přednášky

- základní terminologie
- proč citujeme
- plagiátorství
- citační styly
- norma ČSN ISO 690
  - ❖ citace v textu
  - ❖ soupisy literatury
- jak citovat...
- citační software

Základní

terminologie

Citát

- doslovné převzetí cizího výroku
- odlišení od vlastního textu
  - ❖ uvozovky
  - ❖ změna stylu písma (řez, font)
  - ❖ samostatný odstavec
    - více než 4 řádky (40 slov)
    - odsazení (5pt)

Citát - ukázka

- *„Citace je krátká forma bibliografického záznamu umístěná buď v závorkách uvnitř textu citujícího dokumentu, nebo připojená jako poznámka na straně textu pod čarou, na konci textu kapitoly nebo na konci celého textu dokumentu.“ (Bratková, 2008, s. 7)*

Parafráze

- cizí myšlenka vlastními slovy
- větší míra zapracování do vlastního textu
- neměnit původní myšlenku!!!
- platí i pro výtah z textu

Parafráze - ukázka

- Citace je zkrácený odkaz na bibliografický záznam v textu umístěný v závorkách, v poznámce pod čarou nebo ve formě čísla, případně bibliografický záznam v soupisu použité literatury v závěru práce. (Bratková, 2008, s. 7)

Bibliografické citace/reference

- info o dokumentu, který autor použil při psaní své práce
- propojení s původním textem
- hlavní složky
  - ❖ etika citování
  - ❖ technika citování
    - forma – např. styl nebo standard

Proč

citujeme

Proč citujeme

- ochrana intelektuálního vlastnictví a autorských práv
- zpětné ověření uvedených tezí
- získání širšího kontextu k popisované problematice
  - ❖ možnost uvedení čtenáře do souvislostí
- citační etika

Chyby proti citační etice

- necitování díla, které bylo použito
- citování díla, které autor nepoužil
  - ❖ citování kapacit z oboru, i když nemají žádnou souvislost s tématem díla
- nepřesné citování
  - ❖ znemožňuje identifikaci a dohledatelnost
- autocitace
  - ❖ citování ostatních vlastních prací bez zřejmé souvislosti s novým dílem

Plagiátorství

Definice plagiátorství

- Představení duševního díla jiného autora půjčeného nebo napodobeného v celku nebo z části, jako svého vlastního.

(Norma ČSN ISO 5127-2003)

Co je plagiátorství

- využití cizí myšlenky bez uvedení jejího původního autora
  - ❖ vědomé
  - ❖ nevědomé
- vydávání cizí myšlenky za vlastní
- platí i pro tabulky, grafy, obrázky,...
- porušujete
  - ❖ etická pravidla vědecké komunikace
  - ❖ platné právo ČR (AZ)

Formy

plagiátorství

CTRL+C

- převezmeme text nebo část textu jiného autora a vydáváme ho za svůj
  - ❖ nejběžnější, často spojeno s internetovými zdroji

Jeden zdroj

- přebíráme doslovné pasáže pouze z jednoho zdroje bez uvedení citace
  - ❖ vybereme si konkrétní věty nebo odstavce, které poté spojíme do vlastního textu bez jakýchkoliv významnějších úprav
  - ❖ z pohledu publikační etiky je problematické také to, že vycházíme pouze z jednoho pramene a neověřujeme si informace z různých zdrojů

Drobné úpravy

- převezmeme text jiného autora a změníte v něm některé formulace
  - ❖ nahradíme některá slova jejich synonymy
  - ❖ vypustíme některá nadbytečná slova
  - ❖ změníme slovosled ve větě
  - ❖ přehodíme některé věty apod.

Odůvodněná míra

- převezmeme text ve větší než odůvodněné míře
  - ❖ v odborné literatuře nenajdeme bližší vysvětlení „odůvodněné míry“, vždy záleží na konkrétním textu a druhu práce, u prací kompilačního charakteru lze očekávat větší počet citací než u původních výzkumů, nicméně nemusí to platit obecně

Mashups (spojování)

- spojíme více textů do jednoho
  - ❖ vybereme si konkrétní věty nebo odstavce z několika zdrojů, které pak poskládáme do vlastního textu
  - ❖ problematické je neuvedení zdroje a chybějící vlastní myšlenka, která dodá kompilaci přidanou hodnotu
  - ❖ spadají sem také texty, kde se kombinují správně odcitované pasáže s necitovanými pasážemi

Necitování v textu

- zdroje uvedeme v seznamu použité literatury, ale necitujeme v textu
  - ❖ nelze určit, co jsme převzali a z jakých zdrojů, což může být problematické např. při ověření informací u původního autora

Citáty bez uvozovek

- vydáváme citát za parafrázi
  - ❖ nejčastěji se tak stává ve chvíli, kdy zapomeneme dát citát do uvozovek, čtenář pak neví, kde začíná převzatý text a co už je myšlenka autora

Chybějící zdroj

- neuvedeme svůj zdroj informací
  - ❖ vědomé - záměrně jej neuvedeme v textu (např. při použití Wikipedie v odborné práci)
  - ❖ nevědomé - zapomeneme citaci uvést, řešením je využití citačních manažerů

Nedohledatelný zdroj

- odkazujeme na neexistující zdroj
  - ❖ vymyslíme si zdroj nebo jej uvedeme špatně, čtenář pak nemůže původní dokument dohledat
  - ❖ problematické u elektronických dokumentů, které rychle zanikají, ideální je využívat trvalé identifikátory, dle nichž lze dokument kdykoliv dohledat (např. DOI)

Vylepšování literatury

- uvedeme zdroj, který jsme nepoužili
  - ❖ stává se v případech, kdy si chceme vylepšit svou použitou literaturu o kvalitní zdroje, ze kterých jsme ale při psaní práce nevycházeli

Zneužití autocitací

- použijeme vlastní dříve publikované texty nebo jejich části bez uvedení citace
  - ❖ ve chvíli, kdy použiji části ze svého dříve publikovaného článku v novém textu, měl bych jej opatřit autocitací
  - ❖ z pohledu publikační etiky není úplně v pořádku vydávání stejných článků opakovaně v různých zdrojích, protože jde o zbytečné duplikování informací, téma by mělo být publikované novým způsobem a mělo by přinášet nové poznatky

Doprovodný materiál

- použijeme obrázky, grafy, tabulky nebo multimédia od jiných autorů
  - ❖ obrázky, tabulky nebo grafy jsou také výsledkem tvůrčí činnosti člověka a měli bychom u nich uvádět zdroj

Obecně známé věci

- základní informace z oboru
  - ❖ voda vaří při 100°C
  - ❖ nejvyšší hora světa je Mt. Everest
- musí se citovat?
- jakou zvolím publikaci?
  - ❖ encyklopedie, slovník

NEmusíte citovat!!!

Citační

stylely

Citační styly

■ ČSN ISO 690

- ❖ česká verze mezinárodní normy

■ APA

- ❖ pro potřeby American Psychological Association
- ❖ psychologie + další příbuzné obory

■ MLA

- ❖ humanitní obory (např. jazykověda), manuál v [PDF](#)

■ Chicago

- ❖ společenské vědy,
- ❖ popisuje také citování VŠKP

Citační styly

■ Harvard

- ❖ citační styl Harvard Business School

■ Vancouver

- ❖ pro časopisy z oblasti lékařství, biomedicíny, lékařských technologií apod., manuál v [PDF](#)

■ AMA

- ❖ citační styl American Medical Association
- ❖ pro lékařství a biologii, manuál v [PDF](#)

■ CSE

- ❖ citační styl pro přírodní vědy

Norma

ČSN ISO 690

Nová norma

- platná od 1.4.2011
- nahradila ČSN ISO 690 a 690-2
- nová verze po 14-ti letech
- obecně uznávaná interpretace normy
(Biernátová, Skůpa)
  - ❖ připomínkováno 8 odborníky na citace

Novinky v normě

- jiný zápis autorů
- dostupnost není v <>
- počet stran nepovinný
- lepší zpracování e-dokumentů

Druhy citací

- odkazy v textu
- soupis použité literatury

Citace

v textu

Harvardský styl

- (příjmení prvního autora, rok, strana)
  - ❖ (Kafka, 2008, s. 125)
- strana je volitelná
  - ❖ (Kafka, 2008)
- chybí-li autor, pak název korporace
  - ❖ (Adobe Creative Team, 2011)
- chybí-li autor i korporace, pak první slova z názvu – není kurzívou
  - ❖ (Principy sazby, 1954, s. 18)

Harvardský styl

- zkrácená citace stejná u více děl
  - ❖ za rok se vkládá index (písmeno a,b,c,d,...)
  - ❖ (Kafka, 2008b, s. 54)
- citace se může vkládat kamkoliv do věty, na konci věty se dá před tečku
  - ❖ ... citace dáváme do uvozovek (Bratková, 2008) nebo je lze i jinak zvýraznit (Cihlář, 2011).
- citace použité hned za sebou spojujeme
  - ❖ (Bratková, 2008; Cihlář, 2011)

Harvardský styl

- pokud je ve větě příjmení citovaného autora v prvním pádu, vypouštíme ho ze zkrácené citace
  - ❖ ... a tento pojem definuje Kafka takto,... (2008, s. 34).
- hranaté vs. kulaté závorky

Soupis literatury v Harvardském stylu

- v soupisu použité literatury je rok hned za autorem (pokud není, tak za názvem), rok vydání se dále neuvádí
  - ❖ KAFKA, Jan. 2008. *Název: podnázev...* Praha: Mladá Fronta, 254 s.
  - ❖ *Principy sazby*. 1954. 2. vyd..... Praha: Academia, 185 s.....
- pokud je v citaci celé datum, pak ho uvádíme
  - ❖ SRBECKÁ, Gabriela. 2010. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno, 02/07/2010, roč. 3, č. 7...

Poznámky pod čarou

- funkce vložit poznámku pod čarou ve Wordu
  - ❖ ve své knize Kafka¹.... a také ve svém článku²
- pod čarou jen zkrácená citace
  - ❖ = příjmení a jméno autora, název, strana
  - ❖ SMITH, Michael. *Digital libraries*, s. 195.
- bez autora = korporace
  - ❖ Adobe Creative Team. *Adobe InDesign CS5*, s. 188.

Poznámky pod čarou

- bez autora i korporace = jen název
  - ❖ *Principy sazby*, s. 18.
- u částí dokumentů (např. články) není název kurzívou
  - ❖ SRBECKÁ, Gabriela, Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání.
- každá citace má vždy nové číslo
- citaci lze vkládat kamkoliv do věty
  - ❖ hned za citovanou pasáž
  - ❖ na konci věty před tečku

Poznámky pod čarou

- stejné citace pod sebou – tamtéž
  - ❖ *Principy sazby*, s. 18.
  - ❖ tamtéž, s. 25.
- odkaz na jinou poznámku (první použití)
  - ❖ KAFKA, cit. 1, s. 124.

Číslování citací (Vancouver styl)

- každá citace má své jedinečné číslo v soupisu literatury
  - ❖ 48. NOVOTNÝ, Jan. *Metody odposlechu...*
- číslo citace se použije v textu
  - ❖ ..., což s sebou může přinášet problémy (25, s. 158).
  - ❖ ..., což dle Novotného není úplně vhodné (48).
- spojení více citací do jedné
  - ❖ (25, s. 158; 48)
- hranaté závorky

Citace

v soupisu použité literatury

Druhy dokumentů

- kniha - kapitola
- časopis, noviny - článek
- sborník – příspěvek ve sborníku
- web – webová stránka, příspěvek
- ...

Obecná struktura

- Jména tvůrců
- Název
- Typ nosiče (jen u elektronických)
- Vydání
- Nakladatelské informace
- Datum vydání
- Edice
- Číslování
- Identifikátor
- Dostupnost
- Poznámky

Tištěné

dokumenty

Citování tištěných dokumentů

- Citovaný text mít fyzicky u sebe
- Pokud údaj chybí:
  - ❖ odhadne se
  - ❖ vynechá se
- Zdroje informací
  - ❖ Titulní list
  - ❖ Rub titulního listu
  - ❖ Tiráž
  - ❖ [Externí zdroje]
  - ❖ [Odhad]

Monografie (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice:
Subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost.
Poznámky.
- HOLZNER, Steven. *RSS: automatické doručování obsahu vašich WWW stránek.* Překlad Jan Šindelář. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 278 s. ISBN 978-80-251-1479-7.

Část monografie (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice:
Subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost.
Poznámky.
- (Chapter 1) Beeing a teacher. HENRY, Miriam, John KNIGHT, Robert LINGARD a Sandra TAYLOR.
Understanding Schooling: An Introductory Sociology of Australian Education. Florence: Routledge, 1988, s. 18-39. ISBN 9780415008952.

Článek (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika: podnázev periodika*. Místo: Nakladatelství, rok vydání, ročník, číslo rozsah stran. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky.
- DASGUPTA, Partha a Eric MASKIN. Efficient Auctions. *The Quarterly Journal of Economics*. Oxford (GB): Oxford University Press, 2000, vol. 115, issue 2, s. 341-388.

Periodikum (struktura, příklad)

- *Název periodika: podnázev periodika.*
Odpovědnost. Místo: Nakladatelství, rok vydání, ročník, číslo. ISSN. Dostupnost. Poznámky.
- *Mediální studia: odborný časopis pro kritickou reflexi médií.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, prosinec 2010, roč. 4, č. 1. ISSN 1801-9978. Vychází 2x ročně.

Sborník (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: podnázev sborníku.* Sekundární odpovědnost sborníku. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- FRIEDLOVÁ, Zdeňka a Pavla GAJDOŠÍKOVÁ (ed.). *Knihovny současnosti 2012: sborník z 20. konference, konané ve dnech 11. až 13. září 2012 v areálu Univerzity Pardubice.* Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2012, 252 s. ISBN 978-80-86249-65-0. Dostupné také z: http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/ks2012/KKS_2012_sbornik_final.pdf

Příspěvek (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost příspěvku. Název: podnázev příspěvku. Sekundární odpovědnost příspěvku. In: Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: podnázev sborníku*. Sekundární odpovědnost sborníku. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- DENÁR, Michal a Josef MORAVEC. Opensource a knihovny: cesta k lepším službám?. In: FRIEDLOVÁ, Zdeňka a Pavla GAJDOŠÍKOVÁ (ed.). *Knihovny současnosti 2012: sborník z 20. konference, konané ve dnech 11. až 13. září 2012 v areálu Univerzity Pardubice*. Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2012, s. 128 - 132. ISBN 978-80-86249-65-0. Dostupné také z: http://www.svkos.cz/data/xinha/sdruk/ks2012/KKS_2012_sbornik_final.pdf

Akademická práce (struktura, příklad)

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, počet stran. Standardní číslo.
Dostupnost. Poznámky.
- JANKŮ, Monika. *Mateřství a dětství očima žen různých generací.* Brno, 2008, 133 s.
Dostupné také z:
http://is.muni.cz/th/78718/fss_m_a2. Vedoucí diplomové práce Miroslava Štěpánková.
Masarykova univerzita, Katedra psychologie.

Legislativa (struktura, příklad)

Není definováno v normě, odvozeno z obecné struktury!

- Působnost. Primární odpovědnost. Název: podnázev. In: Primární odpovědnost sbírky. *Název sbírky: podnázev sbírky*. Rok vydání, část, rozsah stran. Dostupnost. Poznámky.
- ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>
- *Na právnických fakultách se při citování vychází z Legislativních pravidel vlády (s. 48-52).*

Normy a standardy (struktura, příklad)

- Označení. *Název: podnázev. Vydání. Místo, Nakladatelství, rok/datum vydání, počet stran. Dostupnost. Poznámky.*
- ČSN EN 62270. *Automatizace vodních elektráren: pokyn pro řízení pomocí počítače. Praha: Český normalizační institut, 2005-03-01. 72 s. Třídící znak 08 5500.*

Kartografické materiály

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Měřítko. Sekundární odpovědnost. Vydání.
Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání,
rozměr. Edice: Subedice, číslo edice.
Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- *Třeboňsko: velká cykloturistická mapa.* [1:60
000]. Vizovice: Shocart, 2008. ISBN 978-80-
7224-565-9.

Kartografické materiály – příklad 2

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Měřítko. Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozměr. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. *Králický Sněžník: turistická mapa 1:50 000.* 4. vyd. Praha: Trasa, 2011, 1 mapa složená. Edice Klubu českých turistů, sv. 53. ISBN 9788073243166.

Firemní a nepublikované dokumenty

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev.*
Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Rozsah stran. Poznámky. Dostupnost. Standardní číslo.
- KŘÍŽ, Jan, Martin KRČÁL a Blanka FARKAŠOVÁ.
Nastavení připojení k internetu: jednoduchý interní návod pro zaměstnance. Verze 1.4.11. Brno, 2010. 4 s. Dostupné z intranetu ÚK FSS MU. Interní manuál.

Elektronické dokumenty

Citování elektronických dokumentů

- Problém nalezení bibliografických info
- Zdroje informací
  - ❖ nadpisy
  - ❖ hlavička, metadata
  - ❖ titulek
  - ❖ [externí zdroje]
  - ❖ [odhad]
- údaje o datu citování, aktualizace, data publikování, nosiče, místo vydání verze

e-články

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. Sekundární odpovědnost článku. *Název periodika: podnázev periodika* [nosič]. Místo: nakladatelství, rok/datum vydání, ročník, číslo, rozsah stran, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno: [Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, KISK], 02/07/2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2010-08-06]. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>

Tištěné články v Anopressu

- Primární odpovědnost. Název článku: podnázev článku. *Název periodika: podnázev periodika*. Místo: vydavatel, datum vydání, ročník, číslo, rozsah stran. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- Průměrné zdanění v USA. *Lidové noviny*. Praha: Lidové noviny, 20.11.2012, roč. 25, č. 271, s. 16. Dostupné také z: Anopress.cz

e-knihy

- Primární odpovědnost. *Název: podnázev* [nosič].
Sekundární odpovědnost. Vydání. Místo vydání:
Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace
[datum citování]. Edice: Subedice, číslo edice.
Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- HÖNIG, Johannes Franz. *Abdominoplastik: Prinzip und Technik* [online]. [Heidelberg]: Steinkopff, 2008 [cit. 2011-10-18]. ISBN 978-3-7985-1817-9. DOI: 10.1007/978-3-7985-1817-9. Dostupné z: <http://www.springerlink.com/content/978-3-7985-1816-2>

Zprávy, texty v PDF,...

- Primární odpovědnost. Rok vydání. *Název: podnázev* [nosič]. Místo vydání: Vydavatel [datum citování]. Dostupnost.
- *Právem proti korupci: právní ochrana proti některým projevům korupce ve veřejné správě a justici* [online]. Praha: Transparency International, 2012 [cit. 18. 10. 2012].
Dostupné z:
http://www.transparency.cz/doc/alac_prav_proti_korupci_def.pdf

Další e-dokumenty

- obdobně se vytvářejí citace elektronických ekvivalentů klasických dokumentů
- e-příspěvky, e-časopisy, e-firemní literatura, část e-knihy, e-diplomky

Webová sídla

- Primární odpovědnost. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2012 [cit. 2012-10-11]. Dostupné z: <http://www.muni.cz>

Webové stránky (jako součást webu)

- Primární odpovědnost stránky. *Název stránky: podnázev stránky*. Primární odpovědnost webu. *Název webu: podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- Absolventi. *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2012 [cit. 2012-10-11]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/alumni>. Informace pro absolventy MU.

Příspěvek na webu (např. Wikipedia)

- Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost webu. *Název webu : podnázev webu* [nosič]. Sekundární odpovědnost webu. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- Albert Einstein. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 8 October 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein

Blog

- Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: podnázev příspěvku. In: Primární odpovědnost blogu. *Název blogu: podnázev blogu* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.
- TWEETY. Pokročilá propagace webu. In: *SEO blog* [online]. 7. 1. 2008 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.seoblog.cz/pokrocila-propagace-webu>

e-příspěvky

- jako blogy se citují příspěvky do:
  - ❖ elektronických sborníků
  - ❖ webových sídel
  - ❖ databází
  - ❖ počítačových programů
  - ❖ videa např. na Youtube, Vimeo, Stream.cz,...

E-mail

- Odesílatel zprávy. *Předmět zprávy* [e-mailová komunikace]. Datum odeslání/přijetí zprávy [datum citování]. Poznámky.
- PINC, Václav. *Re: K obhajobám na katedře* [e-mailová komunikace]. 22. prosince 2011 12:52 [cit. 2012-10-10].

Zprávy v e-konferenci

- Primární odpovědnost zprávy. Název zprávy: podnázev zprávy. In: *Název systému zpráv: podnázev systému zpráv* [nosič]. Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Vydavatel, datum vydání/odeslání, datum aktualizace [datum citování]. Číslování/lokace v rámci systému zpráv. Dostupnost. Poznámky.
- RICHTER, Vít. Autorske pravo ve znalostni ekonomice. In: *KNIHOVNA List: Diskusni skupina knihoven a automatizace knihoven* [online]. Praha: CESNET, Fri, 15 Aug 2008 11:54:34 +0200 [cit. 22. prosince 2008]. Dostupné prostřednictvím e-mailu: knihovna@cesnet.cz a také z archivu: <http://listserv.cesnet.cz/cgi-bin/wa?A2=ind0808&L=knihovna&T=0&F=&S=&P=3291>

Další druhy dokumentů

TV pořad

- Primární odpovědnost. *Název pořadu*.
Druh média, program, datum vysílání.
Dostupnost. Poznámky.
- *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu
2012, 17:05. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Rozhovor v TV (jako část pořadu)

- Osoby, s nimiž byl veden rozhovor. Název rozhovoru. In: *Název pořadu*. Druh média, program, datum vysílání. Dostupnost. Poznámky.
- ECHIKSON, William. Google varuje před cenzurou internetu. In: *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu 2012, 17:05.
Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Film

- *Název filmu* [film]. Sekundární odpovědnost. Místo: vydavatel/distributor, rok. Dostupnost. Poznámky.
- *Ve stínu* [film]. Režie David Ondříček. Praha: Falcon, 2012. Oficiální webové stránky filmu jsou přístupné na <http://www.vestinufilm.cz>.

Seriál

- *Název seriálu, řada, epizoda, název epizody. Druh média, program, datum premiéry. Dostupnost. Poznámky.*
- *Zdivočelá země, řada IV, epizoda 12, Maděra na kolenou. TV, ČT1, 19. prosince 2012, 20:00. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10225075918-zdivocela-zeme-iv/209512120730012/>*

Citační software

Co je citační SW?

- správa citací

- funkce

- ❖ vkládání/import záznamů (z EIZ)
- ❖ export do citačních stylů
- ❖ tvorba bibliografií
- ❖ vyhledávání
- ❖ doplňky (např. plug-in do Wordu, lišty,...)

EndNoteWeb

- přístup: <http://myendnoteweb.com>
- registrace
  - ❖ přihlásit se pod [svou univerzitou](#)
    - klikněte na: Institutional users - Log in via your [institutional login](#) (Shibboleth)
    - z nabídky vyberte: Czech academic identity federation EduID.cz
    - přihlaste se přes UČO a sekundární heslo
  - ❖ vytvořit si vlastní účet

EndNoteWeb

Welcome Martin Web of Knowledge™ | ResearcherID | Log Out | Help

ENDNOTE® WEB provided by **WEB OF KNOWLEDGE™**

Hide message **NOTICE:**
Get EndNote X6 Now!
Store your references and PDFs and find full text in seconds with EndNote X6 and EndNote Sync...

My References | Collect | Organize | Format | Options

[Show Getting Started Guide](#)

Quick Search

Search for

in **All My References** ▼

My References

All My References (26)

[Unfiled] (3)

Quick List (0)

Trash (9)

▼ My Groups

- nove (6)
- Poslední importy (2)
- Psychologie (3)
- RSS (12)

Create accurate author lists and showcase your work

LEARN MORE ABOUT **ResearcherID**

All My References

Show 10 per page Page 1 of 3

Sort by: **First Author -- A to Z** ▼

☐ All ☐ Page	Add to group...	<input type="button" value="Copy to Quick List"/>	<input type="button" value="Delete"/>	
Author	Year	Title		
☐	1967	Histoire de l'U.R.S.S. : de l'antiquité a nos jours Added to Library: 28 Feb 2012 Last Updated: 28 Feb 2012 		
☐	2010	Posters Journal of Library Administration Added to Library: 11 Apr 2011 Last Updated: 11 Apr 2011 		
☐	Ambrogi, Robert J.	2007	Commentary: RSS: A powerful tool that keeps you informed Lawyers USA Added to Library: Last Updated: 	
☐	Aubry, Tim	2010	Community Psychology Training in Canada in the New Millennium Added to Library: 02 Dec 2011 Last Updated: 02 Dec 2011 Online Link➔ Go to URL 	
☐	Bloom, Martin	1984	Configurations of human behaviour : life span development in social environments Added to Library: 12 Apr 2011 Last Updated: 12 Apr 2011 	
☐	Carson, Robert C.	1998	Abnormal psychology and modern life Added to Library: 02 Dec 2011 Last Updated: 02 Dec 2011 	
☐	Danker, Helge	2011	Tabakrauchen und Alkoholkonsum bei Patienten mit Kehlkopfteilresektion fünf Jahre nach der Diagnose Kehlkopfkrebs Zeitschrift für Gesundheitspsychologie Added to Library: 12 Apr 2011 Last Updated: 12 Apr 2011 Go to Record 	

Citace PRO

- přístup: <http://www.citacepro.com>
- od tvůrců Citace.com
- [podrobný návod](#)
- přihlášení
  - ❖ klikněte na ikonu Masarykova univerzita
  - ❖ zadejte UČO a sekundární heslo

Přihlášení
Vyberte svou instituci a přihlaste se prostřednictvím údajů Vaší instituce:

 Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	 Masarykova univerzita
 Vysoké učení technické v Brně	 Moravská zemská knihovna
 Citace FREE	

 MASARYKOVA UNIVERZITA
Ceská republika

Poskytovatel identit MU

UČO:

Heslo:

Pokusili jste se přistoupit na stránky, které vyžadují autentizaci. Pro přihlášení použijte UČO a sekundární heslo.
Hosté s guest účtem použijí místo UČO své GuestID.
[Nápověda](#)
Službu zajišťuje [Ústav výpočetní techniky MU](#).

English

Citace PRO

English | Instituce | Martin Krčál | Odhlásit se

Vytvořit novou citaciStáhnout citacePřidat do složkyOdebrat ze složkySmazatŘadit

ČSN ISO 690

- Všechny citace
- Moje složka (0)
- Psychologie (1)
- Technologie (10)
- Test (0)
- Vytvořit složku
- web design (1)
- Koš

☐ Název / Autoři	Druh	Identifikátor	Rok
☐ Great experiments in physics: firsthand accounts from Galileo to Einstein Složky: Technologie x	Kniha	04-862-5346-5	1987
☐ Konkurence Složky: Technologie x	Část knihy		
☐ Velká kniha k Adobe Photoshop 7.0: manuál k programu a škola výtvarných technik Willmore Ben Složky: Technologie x	Kniha	80-722-6745-0	2002
☐ 8 tajemství úspěchu: 8 vlastností, které mají úspěšní lidé společné St. John Richard Složky: Technologie x	Kniha	978-808-7524-022	2011
☐ Hydrogen materials and vacuum systems: First international workshop on hydrogen in materia... Složky: Technologie x	Kniha	07-354-0137-3	c2003
☐ Snězte tu žábu!: 21 rad, jak v co nejkratším čase udělat co nejvíce Tracy Brian Složky: Technologie x	Kniha	978-807-2634-033	2007
☐ Learning health through virtual world: comparative between UK and Malaysia Ahmad Nik Siti Hanifah Nik, Wana Tao Rua... Složky: Technologie x	Článek		

- zjednodušená verze Citace PRO
- generátor citací
- správa citací po registraci
- generování dle stylu ČSN ISO 690
- export do Wordu
- importy dle ISBN a DOI
- poradna na Facebooku ([e:citace](#))
- e-kurz ([e:citace](#))
- ...

Zdarma dostupný SW

■ ZOTERO

zotero

- ❖ rozšíření do Firefoxu
- ❖ umí získávat bibliografické údaje přímo z webové stránky
- ❖ sdílení a export citací

■ Connotea

 Connotea

- ❖ systém pro správu odkazů z internetu a profi DB
- ❖ citace lze tagovat a sdílet

■ CiteULike

citeulike

- ❖ systém pro správu citací
- ❖ možnost doplnění FT, tagování, sdílení, RSS
- ❖ podpora všech významných citačních stylů
- ❖ ale nepodporuje ISO 690

Další citační nástroje

Citace v katalogu knihoven MU

Přidat do mé schránky

Trvalý odkaz

Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát:

[Standardní formát](#) [Katalogizační záznam](#) [Krátký záznam](#) [S návěstími pro jednotlivá pole](#) [S kódy polí MARC21](#)

Záznam 2 z 66

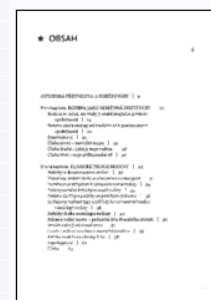
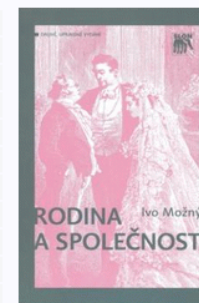
◀ Předchozí záznam

▶ Další záznam

Beth **Doplňující údaje o dokumentu v Beth:** Komentáře (0), Anotace (1)

Autoři	● Možný, Ivo, 1932-
Název	● Rodina a společnost / Ivo Možný ; ilustrace Vladimír Jiránek
Vydání	2., upr. vyd.
Nakl. údaje	Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2008
Rozsah	323 s. : il.
Edice	Studijní texty ; sv. 38
ISBN	9788086429878
Poznámka	Terminologický slovník
Pozn. o bibliogr.	Obsahuje bibliografii a rejstříky
Předmět.heslo	● sociologie rodiny
Forma a žánr	● učebnice vysokých škol
Autoři,ost.	● Jiránek, Vladimír, 1938-
Edice-unif.	● Studijní texty (Sociologické nakladatelství) ; sv. 38
Jednotky(signatura)	Všechny jednotky
Jednotky-DK	Ekonomicko-správní fakulta
Jednotky-DK	FF - katedry a ustavy
Jednotky-DK	FF - ústřední knihovna
Jednotky-DK	Fakulta sociálních studií
Jednotky-DK	Knihovna univ. kampusu
Jednotky-DK	Pedagogická fakulta
Jednotky-DK	Právnická fakulta

MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008, 323 s. ISBN 9788086429878.

ČSN ISO 690

citace PRO

Odevzdej.cz

- kontrola textu na plagiátorství
  - ❖ nahraje se soubor
  - ❖ výsledek se posílá na zadaný e-mail

The screenshot shows the Odevzdej.cz website interface. At the top left is the logo, a stylized document with a magnifying glass, and the text "Odevzdej.cz Seminární a školní práce". Below it is a link to "Odevzdej.cz". On the right is a login section with "Login:" and "Heslo:" labels, input fields, a "Přihlásit se" button, and links for "Založit účet" and "Zapomněli jste heslo?". The "edu ID cz" logo is also present. The main content area is titled "Zkontrolovat práci na podobnosti" and contains a form with "Soubor z PC:" and "E-mail:" labels, input fields, and "Procházet..." and "Zkontrolovat" buttons. A green message states: "Po kontrole bude výsledek odeslán na zadaný e-mail. Vložený soubor bude automaticky po 5 dnech z databáze vymazán." To the right of the form is an image of two decorated Easter eggs.

Odevzdej.cz
Seminární a školní práce
• [Odevzdej.cz](#)

Login:
Heslo:

[Založit účet](#) [Zapomněli jste heslo?](#)

edu ID cz

Zkontrolovat práci na podobnosti

Soubor z PC:

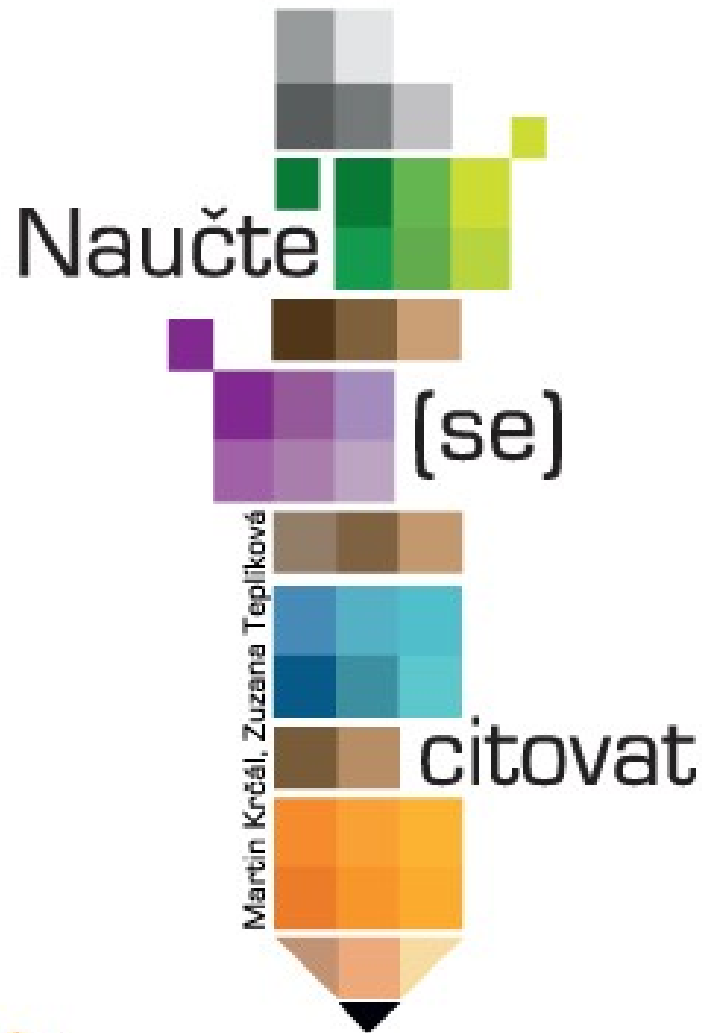
E-mail:

Po kontrole bude výsledek odeslán na zadaný e-mail. Vložený soubor bude automaticky po 5 dnech z databáze vymazán.

Zdroje:

- norma ČSN ISO 690
- norma ISO 690:2010
- citování dle ČSN ISO 690
  - ❖ BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan Skůpa - [Bibliografické odkazy a citace dokumentů: dle ČSN ISO 690 \(01 0197\) platné od 1. dubna 2011](#) [pdf, 1.3 MB]
  - ❖ BIERNÁTOVÁ, Olga - [Bibliografické citace dle aktualizované normy ČSN ISO 690](#) [ppt, Slideshare]
  - ❖ Tkačíková, Daniela - [Jak zpracovávat bibliografické citace](#) (e-kurz VŠB-TUO)
  - ❖ Bratková, Eva - [Bibliografické odkazy pro seznamy a citace](#) (příklady)
  - ❖ [Iva: informační výchova na UTB ve Zlíně](#) (online kurz)
- citování dle ČSN ISO 690 a 690-2
  - ❖ BRATKOVÁ, Eva - [Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2](#) [pdf, 860 kB]

Kniha o citování a plagiátorství

E-kniha

- KRATOCHVÍL, Jiří, Petr Sejk, Věra Eliášová a Marek Stehlík. *Metodika tvorby bibliografických citací* [online]. Brno, Masarykova univerzita, 2010, aktualizace 18. října 2011. ISSN 1802-128X.

Dostupné z [Elportálu MU](#).

- ❖ e-kniha dostupná zdarma v IS MU
- ❖ popis nejpožívanějších citačních stylů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji Vám za pozornost

Martin Krčál
krcal@fss.muni.cz